

Arvio Natoon liittymisen vaikutuksista julkiseen talouteen

Nato-päätöksen taloudellisia seurauksia voi ymmärtää vain, kun muistaa, mikä Nato on. Kyse on selkeästi Yhdysvaltain johtamasta ja hallitsemasta liittoutumasta. Naton komentajana on aina ollut yhdysvaltalainen kenraali. USA vastaa noin 70 % Nato-maiden sotilasmenoista¹. Hallituksen selonteossa (Ajankohtaisselonteko turvallisuusympäristön muutoksesta, VNS 1/2022 vp) viitataan tähän toteamalla, että ”Naton ennaltaehkäisevä vaikutus perustuu viime kädessä Yhdysvaltojen sotilaalliseen kykyyn ja ydinasepelotteeseen.”

Natoon liittyminen merkitsee siis liittoutumista USA:n sotilasteollisen kompleksin kanssa. Vuonna 1961 presidentti Dwight D. Eisenhower varoitti tästä valtakeskittymästä: ”Valtiomme päättävissä elimissä meidän on varottava, että sotilasteollinen kompleksi tarkoituksella tai tarkoittamattaan hankkii epäoikeutettua vaikutusvaltaa. Mahdollisuus väärin käsiin joutuneen vallan tuhoisaan nousuun on olemassa nyt ja tulevaisuudessa.”²

Liittoutuneiden joukkojen ylimpänä komentajana toisessa maailmansodassa kunnostautuneen Eisenhowerin varoitukseen ei haluttu tai ei pystytty reagoimaan seuraavina vuosikymmeninä. Sotilasteollinen kompleksi kasvoi kasvamistaan sekä suuruudeltaan että vaikutusvallaltaan. Yhdysvalloista syntyi järjestelmällä tavalla varustelun ja sotien ympärillä pyörivä valtio. Sillä on muun muassa 18 kappaletta Ohio-luokan sukellusveneitä, joissa jokaisessa on noin 200 ydinkärkeä³. Yksikin tällainen tuntemattomassa paikassa merensyvyyksissä hiiviskelevä tuhoalus pystyy tappamaan miljardeja ihmisiä.

Tunnetun sanonnan mukaan ”jos ainoa työkalu on vasara, kaikki ongelmat näyttävät nauiloilta”. Yhdysvalloille kaikki ongelmat näyttävät vaativat aseita ja sotilaita. Niinpä sillä on rajojensa ulkopuolella 750 sotilastukikohtaa 80 maassa⁴. USA on sekaantunut aseellisesti toisten maiden asioihin toista sataa kertaa toisen maailmansodan jälkeen⁵. Yhdysvaltojen käymissä sodissa on 1940-luvun jälkeen kuollut suoraan tai välillisesti miljoonia siviilejä – joidenkin arvioiden mukaan yli kymmenen miljoonaa⁶.

Globaali militarismi on valtavan kallista. USA:n puolustusministeriön budjetti vuodelle 2022 on 715 miljardia dollaria. Muilla hallinnonaloilla on varusteluun liittyviä menoja satojen miljardien edestä. Yhteensä sotabudjetti on yli biljoona eli miljoona miljoonaa dollaria.⁷ Se on noin 25 % kaikista liittovaltion menoista. Venäjän sotilasmenot

1 https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_193983.htm

2 https://avalon.law.yale.edu/20th_century/eisenhower001.asp

3 <https://www.defenceview.in/ohio-class-submarine-underwater-king-can-carry-24-trident-slbm/>

4 <https://www.thesoldiersproject.org/how-many-us-military-bases-are-there-in-the-world/>

5 <https://nationalinterest.org/feature/why-america-addicted-foreign-interventions-23582>

6 <https://www.worldfuturefund.org/Reports/Imperialism/usmurder.html>

olivat vuonna 2019 vain 65 miljardia dollaria⁸. (Tuolloin USA:n sotilasmenot olivat 904 miljardia \$.)

Sotilasteolliseen kompleksiin integroimisen lisäksi Euroopan Nato-maat on liitetty viimeistään vuodesta 1998 myös Yhdysvaltojen maailmanhallintapolitiikkaan. Naton ulkoministerikokouksessa joulukuussa 1998 USA:n ulkoministeri Madeleine Albright kertoi, että Nato kokonaisuudessaan laajentaa toimintaansa Euroopan ulkopuolelle⁹.

Nato-kustannusten voimakas kasvu odotettavissa

On monia syitä, miksi nykyiset ja tulevat Euroopan Nato-maat joutuvat maksamaan yhä suuremman osan USA:n sotilasteollisen kompleksin ja globaalin militarismin kustannuksista.

Yhdysvaltojen talous on vuodesta 1975 hyötynyt suuresti petrodollarijärjestelmästä: Sen perustana on öljyn ja monien muiden tuotteiden dollaripohjainen kauppa. Tässä järjestelmässä iso osa USA:n liikkeelle laskemista ja tuontihyödykkeiden maksuna käyttämistä dollareista ei palaudu maahan takaisin muiden maiden ostaessa Yhdysvaltojen tuottamia hyödykkeitä. Näin USA on voinut saada ilmaiseksi tai velkaa vastaan valtavasti hyödykkeitä muun muassa asetuotantonsa raaka-aineiksi. Esimerkiksi vuonna 2017 USA:n kauppataaseen vaje oli 600 miljardia dollaria.¹⁰

Petrodollarijärjestelmä on kuitenkin murtumassa. Ulkomaankauppaa käydään yhä enemmän muissa valuutoissa kuin dollareissa. Tämä liittyy USA:n talouden heikkenemiseen suhteessa muuhun maailmaan. Yhtenä syynä on myös sanktiopolitiikka, joka on vähentänyt luottamusta dollariin¹¹.

Samanaikaisesti on käynnissä uusi kylmä sota, joka alkoi jo vuonna 2014 mutta on Venäjän hyökkäyksen jälkeen voimistunut. Kuten vanha kylmä sota niin myös sen uusi versio antaa sotilasteolliselle kompleksille mahdollisuuden määritellä Nato-maat aina alivarustautuneiksi huolimatta siitä, että Naton sotilasmenot ovat noin 17 kertaa suuremmat kuin Venäjän¹². Käynnissä on varustelukierre, joka lisää Nato-maiden menoja jatkuvasti.

Jos Suomesta tulee Naton jäsen, kustannusten siirto USA:lta muille liittolaisille tulee rasittamaan julkista taloutta vuodesta toiseen yhä enemmän. Sen sijaan, että verorahoilla parannettaisiin koulutusmahdollisuuksia, sosiaaliturvaa, terveydenhoitoa ja kaikenlaisia elämän edellytyksiä, ne käytetään sotilasteollisen kompleksin tuotteisiin, jotka parhaassa tapauksessa ovat turhia ja huonoimmassa tapauksessa tappavat joukoittain ihmisiä. Suomi alkaa vähitellen harjoittaa USA:n tapaan sotilaallis-keynesiläistä talouspolitiikkaa, jossa talous saadaan sotapistosten avulla ajoittain voimaa hyvin samalla kun ihmiset voivat huonosti.

Maailmankuulu kielitieteilijä ja USA:n johtava intellektuelli Noam Chomsky otti

7 <https://www.thebalance.com/u-s-military-budget-components-challenges-growth-3306320>

8 <https://www.sipri.org/commentary/topical-backgrounder/2020/russias-military-spending-frequently-asked-questions>

9 <https://1997-2001.state.gov/statements/1998/981208.html>

10 Ks. esim. <https://www.investmentwatchblog.com/the-petrodollar-system-and-the-petrodollar-wars-explained/>

11 <https://www.trtworld.com/magazine/the-imf-warns-of-the-us-dollar-losing-dominance-after-sanctions-55970>

12 https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_193983.htm

hiljattain kantaa Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyyteen. Hänen mukaansa jäsenyydestä ei Suomelle ja Ruotsille olisi mitään hyötyä, mutta se olisi iso lahja Yhdysvalloille¹³.

Sanktiopolitiikka

Kansantaloudellisia ja sitä kautta valtiontaloudellisia kustannuksia Nato-jäsenyyttä aiheuttaisi myös siksi, että Suomen olisi entistä vaikeampi irtautua USA:n suosimasta sanktiopolitiikasta. Sanktioilla saadaan kyllä aiheutettua kärsimyksiä kohdemaan tavallisille ihmisille, mutta ne eivät saa aikaan toivottua politiikan muutosta ja kääntyvät helposti asettajaansa vastaan ja tuottavat vahinkoa ulkopuolisille maille. Sanktioiden hyödyttömyydestä politiikan muutoksen kannalta kertovat mm. Pohjois-Korean ja Kuuban yli puoli vuosisataa kestäneet sanktiot.

Venäjälle tänä vuonna määrätyt sanktiot ovat jatkoa vuonna 2014 alkaneelle politiikalle. Sanktioille ei näy loppua, sillä Nato tuskin koskaan lakkaa syyttämästä Venäjää. USA ei niistä paljon kärsi, mutta Euroopan maille ja etenkin Suomelle niistä on paljon haittaa. Sen sijaan, että Suomella olisi keskeinen sijainti idän ja lännen välisten kauppaja- ja muiden virtojen solmukohtassa, Suomesta tuleekin lännen periferia. Tähän mahdollisuuteen selonteossakin viitataan ("reunamarkkinakehitys" s. 41).

Mutta eikö ole moraalisesti ja kansainvälisoikeudellisesti täysin väärin jättää rankaisematta Venäjää sanktioilla? Moraali on kuitenkin moraalialue ja oikeus oikeutta vain silloin, jos samat säännöt pätevät kaikille. Jotta Venäjälle nyt langetetuilla ja tulevaisuudessa langetettavilla sanktioilla olisi moraaliperusta, olisi boikotoitava esimerkiksi öljyn tuontia Saudi-Arabiasta. Maan vuonna 2015 aloittama hyökkäys on johtanut yli 150 000 ihmisen kuolemaan pommituksissa ja muissa väkivaltaisuuksissa¹⁴. Sodan aiheuttama humanitääriin katastrofi seurauksena on nälkään ja tauteihin kuollut vähintään saman verran ihmisiä¹⁵. Niin kauan kuin Saudi-Arabia ja lukuisat muut sotivat maat jäävät sanktioiden ulkopuolelle, Venäjään kohdistuvissa sanktioissa on kysymys USA:n ja joidenkin muiden tahojen etujen ajamisesta tai näennäishyveellisyydestä eikä moraalista tai oikeudesta.

Ydinsota

Albert Einsteinin totesi vuonna 1945: "Atomivoiman vapauttaminen on muuttanut kaiken paitsi meidän ajattelutapaamme." Suomen hallituksen vanhakantaista ajattelua kuvastaa se, että selonteossa ei pohdita sitä, miten turvallisuuspoliittiset ratkaisut vaikuttava ydinsodan syttymisen todennäköisyyteen.

Naton työntyminen entistä tiiviimmin lähelle Pietaria ja Murmanskia lisää varmasti jännitteitä kahden ydinaseblokin välillä. Selonteossa viitataan tähän: "Mikäli Suomi hakisi Naton jäsenyyttä, tulisi varautua laaja-alaiseen ja vaikeasti ennakoitavaan vaikuttamiseen ja riskeihin, kuten esimerkiksi jännitteiden kasvuun Suomen ja Venäjän välisellä rajalla." (s. 27) Tämä merkitsee sitä, että puolin ja toisin reagoidaan entistä herkemmin ja entistä nopeammin rajan vahingossa tai tahallaan ylittäviin lentäviin esineisiin – ja myös niihin, joiden uskotaan kohta ylittävän rajan.

Lentävät objektit voidaan tulkita myös ydinohjuksiksi tai ydinaseita kantaviksi lentokoneiksi. Ydinase-epäilyjä lisäksi se, että Suomi ei ole sulkemassa pois USA:n

¹³ <https://www.youtube.com/watch?v=YdCuW66pOQ8>

¹⁴ <https://acleddata.com/10-conflicts-to-worry-about-in-2022/yemen/>

¹⁵ <https://news.un.org/en/story/2020/12/1078972>

ydinaseiden sijoittamista maahamme toisin kuin esimerkiksi Norja. Epäluuloisuutta kasvattaisi myös se, että Suomi on tilannut USA:sta F-35-hävittäjiä, jotka on varustettavissa tätä varten kehitetyillä "miniydinaseilla"¹⁶. Saksa on tilannut näitä hävittäjiä nimenomaan siksi, että ne voivat kuljettaa ydinaseita¹⁷.

Ydinasetulkinnan tapahduttua käynnistetään vastaydinhyökkäys jo ennen kuin objekti ehtii maaliinsa. Tällainen järjestelmä on luotu, koska suuri osa ydinohjuksista on tähdätty vastapuolen ydinasetukikohtiin tarkoituksena tehdä vastahyökkäys mahdolliseksi. Aikaa havainnosta laukaisuun ei ole kuin joitakin minuutteja. Siksi ohjusten lähettäminen on osittain automatisoitu. Ihmiskunnan tuhoamisoikeuksia on annettu presidenttien lisäksi useille ydinasejoukkoja johtaville upseereille, sillä ylin johto voi olla ratkaisevalla hetkellä estynyt tai peräti kuollut. Koska lentävää objektiä koskeva havainto ja sen tulkinta voivat olla vääriä, vahingossa syttyvä ydinsota on täysin mahdollinen. Sitä todistavat myös useat tietoon tulleet tilanteet, joissa väärä hälytys oli vähällä käynnistää ydinsodan.¹⁸

Suomen päätös hakea Nato-jäsenyyttä ja siihen liittyvä jännityksen kasvu, johtaisivat siihen, että Venäjä virittäisi ydinhälytysjärjestelmänsä entistä herkemmäksi. Vahingossa syntyvän ydinsodan todennäköisyys kasvaisi. Näin turvallisuuden lisäämisen sijasta vähennettäisiin sitä.

Ydinsodan mahdollisuuteen selonteossa viitataan vain väestönsuojelun yhteydessä ja vaaditaan säteilyvalvonnan tehostamista. Mittaukset eivät kuitenkaan paljon auta, kun Venäjän ydinohjukset maalitetaan suoraan Nato-Suomeen. Lisäksi Naton omat ydinaseet tekisivät pahaa jälkeä Itä- ja Pohjois-Suomessa, kun Pietari, Murmansk ja rajan lähellä olevat sotilastukikohdat tuhottaisiin. Ne harvat suomalaiset, joita ydinräjähdysten pätsit, paineaallot ja säteilyvaikutukset eivät tappaisi, kuolisivat nälkään: sadat ydinräjähdykset eri puolilla maailmaa nostaisivat stratosfääriin valtavia savu- ja nokipilviä, joiden seurauksena syntyisi "ydintalvi": aurinko pimenisi vähintään 10 vuodeksi¹⁹. Julkinen talous pienenisi nopeasti nolnaan, kun suomalainen yhteiskunta lakkaisi olemasta.

Natoon liittymiselle on ratkaisevasti vähemmän valtionaloutta rasittava ja paljon enemmän turvallisuutta edistävä vaihtoehto: Suomen vanhoihin hyväksi koettuihin perinteisiin nojautuen voimme kehittää maastamme siviilivastarinnan, konfliktien ratkaisun ja rauhan rakentamisen suurvallan.

16 <https://www.19fortyfive.com/2021/11/f-35-stealth-fighter-americas-next-nuclear-stealth-bomber/>

17 <https://www.ainonline.com/aviation-news/defense/2022-03-15/germany-buy-f-35-fighters-nuclear-sharing-role>

18 Daniel Ellsberg: *The Doomsday Machine: Confessions of a Nuclear War Planner* (London: Bloomsbury, 2018); Olli Tammilehto: "Kaikkien kansojen murhaajat kulkevat liipaisin herkässä", *Voima*, 27.2.2019, <https://voima.fi/artikkeli/2019/kaikkien-kansojen-murhaajat-kulkevat-liipaisin-herkassa/>.

19 Ellsberg, *The Doomsday Machine*.